

Dosarul nr. 1r-641/23
Buiucani)
1-23061303-02-1r-30112023

Judecătoria Chișinău (sediul
Judecător Olga Bejenari

DECIZIE
În numele Legii

06 februarie 2024
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător:
Judecători:
Bulhac

mun. Chișinău

Marcel Juganari
Elena Cojocari și Ion

A examinat în ședință publică în ordine de recurs /în lipsa participanților la proces/, recursul declarat de către avocatul Bot Alexandru în interesele recurenților Vulpe Alexandru și Pruneanu Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 09 noiembrie 2023, în cauza penală de învinuire a Cristinei Canțer în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 329 alin. (1) din Codul penal, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă :

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 09 noiembrie 2023, a fost recunoscut vinovată Canțer Cristina Ivan în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 329 alin. (1) din Codul penal. Conform prevederilor art. 60 alin. (1) din Codul penal și art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală, a fost liberată Canțer Cristina Ivan de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală. Sechestrul autorizat și aplicat prin încheierea și mandatul emis de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana la 09 martie 2023, pe terenul cu numărul cadastral 0121201.020, situat pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, extravilan, cu suprafața de 0.3712 ha, ce aparține cu drept de proprietate lui Vulpe Alexandru, a fost menținută pînă la rămânerea definitivă și irevocabilă a sentinței.

Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpata Canțer Cristina, în perioada 05.08.2008 până la 18.08.2008 a suplinat funcția de secretar al consiliului or. Durlești în temeiul Dispoziției nr. 53 din 01.08.2008 emisă de primarul or. Durlești, Nicolae Crudu, fiind conform prevederilor art. 123 din Codul penal, persoană publică, căreia prin alegere și prin stipularea Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, nu și-a îndeplinit

corespunzător obligațiile de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente și neconștiincioase prin ce a încălcat grav prevederile art. 1 a Primului Protocol Adițional al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950; art. 46 din Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994; art. 10 alin. (1), art. 22 alin. (1) lit. a), b) și d) a Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public care stipulează că „...funcționarul public este obligat să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor; să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine, în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu...”, precum și contrar prevederilor în art. 14 alin. (2) lit. b) și art. 39 a Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, privind administrația publică locală, astfel prin ce a comis infracțiunea de neglijență în serviciu în următoarele circumstanțe:

Prin contractul de donație a lotului de pământ autentificat sub nr.3000 de către Durleștean Anghel în calitate de donator, le-a fost donat în părți egale câte 1/4 cota parte, cet. Durleștean Gheorghii, Breazu Lidia, Miron -Țaranu Parascovia și Procopii Galina în calitate de donatari, lotul de pământ agricol cu suprafața de 0.3617 ha, situat pe pământurile Primăriei or. Durlești, mun. Chișinău, cu numărul cadastral 0121300347.

Lotul de pământ în cauză a aparținut cet. Durleștean Anghel conform Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 030738, eliberat la 13.08.1998 de Primăria or. Durlești, mun. Chișinău, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de teren cu nr. 598 din 13.07.1998 și înregistrat la OCT Chișinău cu numărul cadastral 0121300347 la 15.03.2002.

Ulterior în perioada din data de 15.08.2008 până la 18.08.2008, când Canțer Cristina suplinea funcția de secretar al Primăriei or. Durlești, de persoane necunoscute la moment organului de urmărire penală, i-a fost prezentat pentru a contrasemna acesteia Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0121201020 din 15.08.2008, pe numele cet. Muntean Lidia, în care s-a indicat ca a fost perfectat în baza Deciziei Primăriei or. Durlești, mun. Chișinău, nr. 4 din 05.03.1998, care de fapt cet. Muntean Lidia nu a deținut niciodată teren agricol pe teritoriul or. Durlești, mun. Chișinău.

În continuare, Canțer Cristina, având o atitudine neglijentă și neconștiincioasă, nu și-a îndeplinit coresponsător obligațiile de serviciu și respectiv fără a se asigura asupra legalității eliberării Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0121201020, a contrasemnat acest act.

Ulterior, la 21.08.2008 la IS Cadastru, filiala Chişinău 1, a fost înregistrat Titlul de autentificare a dreptului deţinătorului de teren nr. 0121201020 eliberat pe numele cet.Muntean Lidia, iar ulterior la 15.09.2008, acest lot de teren a fost vândut cet.Danu Pavel de către cet. Curos, care a acţionat din numele cet. Muntean Lidia în baza procurii, autentificată si înregistrată sub nr. 2362 la 20.08.2008 la biroul notarial privat Şian Olga, fiind astfel deposedat ilegal cet. Durlistian Gheorghii, Breazu Lidia, Miron-Ţaranu Parascovia si Procopii Galina, de lotul de pământ agricol cu suprafaţa de 0.3617 ha, situat pe terenurile primăriei or. Durlesti, mun.Chişinău cu numărul cadastral 0121300347, pe care-1 deţineau legal, în baza contractului de donaţie a lotului de pământ din 12.04.2002, cauzându-le astfel un prejudiciu în mărime de 40 000 euro, care potrivit cursului valutar al Băncii Naţionale a Moldovei din data de 15.08.2008 constituie suma de 565 600 lei.

De către organul de urmărire penală, acţiunile lui Canţer Cristina au fost încadrate juridic conform art. 329 alin. (1) din Codul penal, adica „...Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligaţiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconştiincioase faţă de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii mari drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice ... ”.

Nefiind de acord cu sentinţa Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 09 noiembrie 2023, avocatul Bot Alexandru în interesele recurenţilor Vulpe Alexandru şi Pruneanu Mariana a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea sentinţei Judecătoriei Chişinău, (sediul Buiucani) din 09.11.2023, în partea menţinerii sechestrului pe terenul cu numărul cadastral 0121201020, situat pe adresa mun. Chişinău, or. Durlşti, extravilan, cu suprafaţa de 0.3712 ha, deţinut în co-proprietate de Vulpe Alexandru şi Pruneanu Mariana. Pronunţarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care să se dispună anularea sechestrului autorizat şi aplicat prin încheierea şi mandatul emis de Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana la 09 martie 2023, pe terenul cu numărul cadastral 0121201020, situat pe adresa mun. Chişinău, or. Durlşti, extravilan, cu suprafaţa de 0.3712 ha.

În motivarea cererii de recurs s-au invocat următoarele aspecte:

- instanţa a ignorat cu desăvârşire prevederile art. 210 alin. (2) CPP, care cu titlu imperativ reglementează că organul de urmărire penală sau instanţa de judecată este în drept să menţină bunurile sub sechestru şi după încetarea procesului penal scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau achitarea persoanei, în termen de o lună de la rămânerea definitivă a hotărârii respective. Cu alte cuvinte, instanţa de judecată urma să se rezume la prescripţiile normei citate care reglementează expres soarta unui sechestru penal în circumstanţa în care s-a decis încetarea procesului penal. Or, acesta nu putea fi menţinut fără termen şi

urma a fi anulat de drept la dispunerea încetării procesului sau cel târziu la o distanță de o lună de la rămânerea definitivă a hotărârii respective;

- instanța a ignorat și faptul că potrivit art. 203 alin. (2) CPP se reglementează expre că punerea sub sechestrul a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, acțiunea civilă sau eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor ori a contravalorii bunurilor prevăzute la art. 106 alin. (2) și art. 1061 din Codul penal. Or, în limitele Sentinței contestate nu a fost soluționată o acțiune civilă și nici aplicate prevederile relative confiscării speciale sau extinse, iar cu referire la prejudiciul cauzat prin infracțiune instanța nici nu s-a expus în condițiile în care intervenirea termenului de prescripție generează ca efect imposibilitatea atragerii persoanei la răspundere penală. Cu alte cuvinte, condițiile elementare de menținere a sechestrului au decăzut odată cu încetarea procesului penal, iar în limitele cauzei nu s-a reținut soluționarea unei acțiuni civile sau aplicarea instituțiilor de confiscare specială sau extinsă;

- instanța a ignorat și faptul că Alexandru Vulpe nu este unicul proprietar al bunului sechestrat fiind titularul a ½ cotă-parte din terenul litigios, cealaltă cotă-parte de 1/2 fiind deținută de Pruneanu Mariana în baza Contractului de vânzare/cumpărare nr. 1-50 din 19.01.2022, intabulat la data de 31.01.2023. Or, deși sechestrul contestat se referă la apelantul Vulpe Alexandru, acesta nu grevează doar cota-parte a acestuia, ci se extinde asupra întregului bun, în condițiile în care Pruneanu Mariana nici nu a fost atrasă la examinarea cauzei în primă instanță;

- instanța cu desăvârșire a ignorat constatările irevocabile ale Curții Supreme de Justiție, care prin încheierea din 29.09.2019, prin care a fost soluționată cererea de chemare în judecată formulată de Durleștean Gheorghii, Breazu Lidia, Miron- Țăranu Parascovia și Procopii Galina împotriva lui Danu Pavel, Cucos Nicolae, Munteanu Lidia, Î.S „Cadastru”, Primăria or. Durlești și notarul public Șian Olga cu privire la constatarea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată. Evidențiem că respectiva acțiune s-a referit anume nulitatea actelor de înstrăinare a terenului cu numărul cadastral 0121201020, situat pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, extravilan, cu suprafața de 0.3712 ha și în limitele acțiunii reclamanții au făcut referire la faptul că la 24 decembrie 2015, pe cazul dat a fost pornită de către Procuratura mun. Chișinău, o cauză penală, conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(3), lit. d) Cod penal, iar la 02 martie 2016 reclamanții au fost recunoscuți părți vătămate în cauza penală nominalizată;

- în limitele respectivei cauze civile Curtea de Apel Chișinău prin decizia sa din 31 mai 2018 a fost admis apelul declarat de către Danu Pavel, s-a casat hotărârea din 04 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de

Durleștean Gheorghii, Breazu Lidia, Miron-Țăranu Parascovia și Procopii Galina, reprezentați de avocatul Florea Iurii împotriva lui Danu Pavel, Cucuș Nicolae, Munteanu Lidia, Î.S „Cadastru”, Primăria or. Durlești și notarul public Șian Olga cu privire la constatarea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă integral;

- instanța de apel a reținut că, la caz din probele prezentate, rezultă că Danu Pavel a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 0121201020 cu suprafața de 0,3712 ha, situat în extravilanul or. Durlești mun. Chișinău în temeiul contractului de vânzare - cumpărare nr. 13169 din 15 septembrie 2008, încheiat între Danu Pavel și Muntean Lidia, dreptul de proprietate fiind înregistrat după apelant în Registrul bunurilor imobile în anul 2008. Instanța de apel a mai concluzionat că Danu Pavel este cumpărător de bună-credință, a terenului este protejat de dispozițiile legale, iar depozedarea arbitrară a acestuia va constitui o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate a acestuia atâta timp cât modul de dobândire a dreptului de proprietate nu se contestă, astfel, acționând în prezumție legalitatea tranzacției enunțate;

- atât Vulpe Alexandru, cât și Pruneanu Mariana au procurat terenul sechestrat de la Danu Pavel, în baza contractelor nr. 1-48 și 1-50 din 19.01.2022, beneficiind de același statut de dobânditori de bună-credință, precum și vânzătorul, circumstanță care nici nu a fost examinată de către instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile art.447 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței

Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, în lipsa părților, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a respinge recursul declarat de către avocatul Bot Alexandru în interesele recurenților Vulpe Alexandru și Pruneanu Mariana împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 09 noiembrie 2023, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 1⁴) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 1⁴) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art.421 Cod de Procedură Penală pot declara recurs procurorul și persoanele indicate la art.401.

Potrivit art.401 al.(1), p.6) Cod de Procedură Penală pot declara apel, orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, *Judecând recursul, instanța respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: recursul este nefondat.*

În cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, până la începerea cercetării judecătorești, inculpata Canțer Cristina Ivan, a înaintat o cerere întocmită personal prin înscris autentic în care scrie că, recunoaște faptele indicate în rechizitoriu și probele administrate la etapa urmăririi penale, nu dorește administrarea de noi probe, solicitând instanței, judecarea cauzei în baza probelor administrate la etapa urmăririi penale /f.d.72/.

Prin încheierea protocolară din 26.06.2023 instanța de fond a admis declarația inculpata Canțer Cristina Ivan și a dispus judecarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza de urmărire penală în temeiul art. 364¹ Cod de Procedură Penală./f.d.81/.

Inculpata Canțer Cristina Ivan, în ședința de judecată, prin expunere factologică, ce nu contravine învinuirii formulate în rechizitoriu, după depunerea jurământului în ordinea art. 108 din Codul de procedură penală, a declarat că nu este în relații de rudenie cu părțile vătămate. În perioada 05 august 2008 pînă la 18 august 2008, a suplinat funcția de secretar al consiliului din or. Durlești. Respectiv, conform legii administrație publică locală, pe perioada respectivă, pînă la revenirea în funcția de baza a îndeplinit atribuțiile de secretar al consiliului din or. Durlești. În această perioadă i-a fost prezentat titlu de autentificare conform deciziei nr. 4 din 05 martie 1988, potrivit căruia în or. Durlești, au fost repartizate terenuri agricole, iar ulterior acele terenuri care au fost repartizate cetățenilor sunt trecute în proprietate privată avînd ca temei art. 11 alin. (2). Pentru a trece în proprietate privată terenurile ele sunt verificate de către serviciu funciar, stabilite numerele cadastrale și se identifică terenul pentru a putea fi trecut în proprietate privată. În contextul dat, menționează că aceste atribuții nu erau în competență, după verificarea prealabilă și atribuirea numărului cadastral, titlul i-a fost prezentat pentru semnare. Persoana pe numele Munteanu Lidia, nu o cunoaște și personal la ea nu s-a prezentat. Susține inculpata că ea doar a verificat actele și le-a semnat, cetățenii prezintă toate solicitările în scris, după care vin și ridică actele. Prin urmare, văzînd că numărul cadastral este liber, terenul a fost trecut în proprietate. La întrebările apărătorului a menționat că a contrasemnat actele prezentate de către angajatul cadastral. La întrebările procurorului a precizat că nu poate să zică de cine au fost prezentate actele de contrasemnare, ele veneau în echipă în dependență

cum veneau. Înainte de a semna, actele nu a verificat, astfel de titluri se treceau în proprietate. Nu s-a asigurat asupra legalității, ceea ce i s-a prezentat a semnat, nu a mers să verifice și a contrasemnat acest act. La întrebările instanței a relatat că îi pare rău de cele comise (f.d. 72 vol. III).

Din conținutul sentinței contestate rezultă că, instanța de judecată a conchis că, probele administrate în faza de urmărire penală și care au fost recunoscute și acceptate de către inculpată, confirmă circumstanțele de fapt recunoscute de către aceasta, fiind suficiente pentru a dovedi incontestabil că faptele există, acestea constituie infracțiune și au fost săvârșite de inculpată, acțiunile inculpatei **Canțer Cristina Ivan** fiind încadrate în baza *art.329 alin.1) din Codul Penal – „...Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice ... ”.*

Instanța de recurs a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței Judecătoreiei Chișinău, (sediul Buiucani) din 09 noiembrie 2023 este contestată cu recurs de către părțile interesate în conformitate cu prevederile art.401 CPP, în partea menținerii sechestrului pe terenul cu numărul cadastral 0121201020, situat pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, extravilan, cu suprafața de 0.3712 ha, deținut în co-proprietate de Vulpe Alexandru și Pruneanu Mariana. Pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se dispună anularea sechestrului autorizat și aplicat prin încheierea și mandatul emis de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana la 09 martie 2023, pe terenul cu numărul cadastral 0121201020, situat pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, extravilan, cu suprafața de 0.3712 ha.

Instanța de recurs notează că, temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod de Procedură Penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Potrivit art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Ținând cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

Colegiul Penal reține că, prin încheierea și mandatul emis de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana la 09 martie 2023 (f.d. 202-205, vol. II), a fost autorizată

aplicarea sechestrului pe terenul cu numărul cadastral 0121201.020, situat pe adresa mun. Chișinău, or. Durești, extravilan, cu suprafața de 0.3712 ha, ce aparține cu drept de proprietate lui Vulpe Alexandru.

Având în vedere că autorizarea punerii sub sechestru a avut loc în cauza penală dată pornită la 24.12.2015, în baza art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal, în temeiul art. 210 alin. (1) din Codul de procedură penală, care prevede că bunurile se scot de sub sechestru prin hotărârea organului de urmărire penală sau instanței dacă, în urma retragerii acțiunii civile, modificării încadrării juridice a infracțiunii incriminate bănuितului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menține bunurile sub sechestru, astfel Colegiul penal consideră că, prima instanță justificat a conchisă că, menținerea sechestrului asupra terenului cu numărul cadastral 0121201.020, situat pe adresa mun. Chișinău, or. Durești, extravilan, cu suprafața de 0.3712 ha, ce aparține cu drept de proprietate lui Vulpe Alexandru urmează a fi dispusă pînă la rămînerea definitivă și irevocabilă a sentinței.

Astfel, Colegiul Penal a constatat cu certitudine, că potrivit sentinței Judecătorei Chișinău, (sediul Buiucani) din 09 noiembrie 2023 a fost menținut sechestrul pe terenul cu numărul cadastral 0121201.020, situat pe adresa mun. Chișinău, or. Durești, extravilan, cu suprafața de 0.3712 ha, ce aparține cu drept de proprietate lui Vulpe Alexandru pînă la rămînerea definitivă și irevocabilă a sentinței.

Cu referire la cele relatate și în acest context, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul declarat de avocatul Bot Alexandru în interesele recurenților Vulpe Alexandru și Pruneanu Mariana și a menține sentința Judecătorei Chișinău, (sediul Buiucani) din 09 noiembrie 2023.

În conformitate cu prevederile 449 alin. (1), pct.1) lit. a), 447- 448 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de avocatul Bot Alexandru în interesele recurenților Vulpe Alexandru și Pruneanu Mariana și se menține sentința Judecătorei Chișinău, (sediul Buiucani) din 09 noiembrie 2023, în cauza penală de învinuire a Cristinei Ivan Canțer în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 329 alin. (1) din Codul penal.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:
Juganari

Marcel

Judecători

Ion Bulhac

Cojocari

Elena